STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA PHILIPPA LÉGERA

přednesené dne 10. března 2005 [1]

1. Podle belgického práva jsou vázané nabídky výrobků nebo služeb v zásadě zakázány. Z tohoto zakazujícího pravidla existuje nicméně výjimka, pokud jsou spolu s nákupem hlavního výrobku nebo služby nabízeny bezplatně poukazy, které umožňují po více nákupech právo na bezplatnou nabídku nebo nižší cenu, pokud se tato výhoda týká *podobného* výrobku nebo služby a je poskytnutá *stejným* prodejcem.

2. V rámci této žaloby navrhuje Komise Evropských společenství v podstatě Soudnímu dvoru, aby určil, že Belgické království tím, že diskriminačně a nepřiměřeně uplatňuje podmínky „podobnosti" a „jediného prodejce" jako předchozí podmínku pro realizaci programu věrnosti zákazníků v tomto členském státě, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 49 ES.

3. Tato věc se týká oblasti reklamní kampaně, která již byla předmětem přípravných prací na úrovni Společenství, i když zákonodárce Společenství do dnešního dne nepřijal žádnou právní úpravu [2].

4. Tato žaloba mi umožňuje upřesnit, které podmínky zahrnuje podle mého názoru pravidlo, podle kterého v rámci řízení zahájeného podle článku 226 ES náleží Komisi, aby prokázala, že členský stát nesplnil své povinnosti vyplývající z práva Společenství.

1 — Původní jazyk: francouzština.

2 — Viz sdělení Komise ze dne 2. října 2001, které se týká reklamní kampaně na vnitřním trhu [KOM(2001) 546 konečné], jakož i změněný návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 25. října 2002, který se týká reklamní kampaně na vnitřním trhu [KOM(2002) 585 konečné]. Sedmý bod odůvodnění tohoto návrhu nařízení uvádí, že toto nařízení „se použije na věrnostní karty a programy věrnosti leteckých společností".

I – Právní rámec

A – *Právo Společenství*

5. Článek 49 první pododstavec ES stanoví:

„Podle následujících ustanovení jsou zakázána omezení volného pohybu služeb uvnitř Společenství pro státní příslušníky členských států, kteří podnikají v jiném státě Společenství, než se nachází příjemce služeb".

B – *Vnitrostátní právní úprava*

6. Článek 54 belgického zákona ze dne 14. července 1991 o obchodních zvyklostech a informování a ochraně spotřebitele [3] (dále jen „belgický zákon") zakazuje „jakoukoliv vázanou nabídku spotřebiteli učiněnou prodejcem". Vázaná nabídka je chápána jako „bezplatné či úplatné nabytí výrobků, služeb, jakýchkoli jiných výhod nebo poukazů, na základě nichž je možno je nabýt, [...] vázané na nabytí jiných výrobků nebo služeb, i shodných". Vázaná nabídka spotřebiteli je rovněž zakázána, pokud pochází od „více prodejců, kteří jednají ve shodě".

7. Z tohoto zákazu vázaných nabídek existují nicméně výjimky. Článek 57 belgického zákona umožňuje spotřebiteli nabýt určité výhody prostřednictvím poukazů poskytnutých bezplatně spolu s hlavním výrobkem či službou.

8. Poukazy uvedené v čl. 57 odst. 1 až 3 mohou být podle čl. 59 prvního pododstavce belgického zákona poskytnuty pouze hospodářskými subjekty, které mají povolení od příslušného ministerstva.

9. Naproti tomu čl. 57 odst. 4 uvedeného zákona stanoví výjimku ze zákazu vázaných nabídek, které mohou vyžít i hospodářské subjekty, aniž by byly držiteli takového povolení.

10. Konkrétněji, čl. 57 odst. 4 první pododstavec belgického zákona umožňuje hospodářským subjektům nabízet spolu s hlavním výrobkem či službou „poukazy spočívající v dokumentech zakládajících po

3 — *Moniteur belge* ze dne 29. srpna 1991.

nabytí určitého počtu výrobků nebo služeb právo na bezplatnou nabídku nebo nižší cenu při nabytí výrobku nebo podobné služby, pokud je tato výhoda poskytována stejným prodejcem a nepřesahuje třetinu ceny výrobků nebo služeb dříve nabytých".

11. Krom toho uvedený článek stanoví, že „poukazy musí uvádět případně skončení doby platnosti, jakož i podrobnosti nabídky", a že „pokud prodejce ukončí svou nabídku, má spotřebitel nárok na nabídnuté zvýhodnění poměrně k dříve provedeným nákupům".

12. Tato bezplatná nabídka poukazů, která není v souladu s těmito právními předpisy, může být na žádost ministerstva hospodářství, dotčeného hospodářského subjektu nebo soukromých sdružení, jejichž cílem je ochrana zájmů spotřebitelů, předmětem usnesení obchodních soudů o zastavení.

II – Postup před zahájením soudního řízení

13. Dopisem ze dne 31. března 1999 upozornila Komise Belgické království na otázku slučitelnosti článků 54 a 57 belgického zákona s článkem 49 ES. Uvedla v něm, že na věc byla upozorněna stížností podniku se sídlem v Nizozemsku, jehož činnost spočívá v organizování na účet jiných podniků programu věrnosti zákazníků nazvaného „Air Miles", který chtěl zavést v Belgii [4].

14. Tento druh činnosti je prováděn následovně: Společnost organizující program uzavře s podniky nazvanými „sponzoři" smlouvu za účelem vytvoření a správy programu určeného k zajištění věrnosti zákazníků těchto sponzorů. Tito zákazníci obdrží kartu s elektronickou pamětí, která jim umožní sbírat při nákupu výrobků nebo služeb provedených u podniků, které jsou „sponzory", body „Air Miles". Jestliže dosáhnou určitý počet bodů, opravňují je tyto body např. k bezplatným cestám.

15. Belgické království odpovědělo na tuto výzvu dopisem ze dne 2. června 1999. Uvedlo v něm zejména, že vnitrostátní judikatura a právní teorie vykládají pojem „podobnost" tak, že předpokládá, že hlavní výrobky nebo služby a výrobky či služby, které jsou

4 — Dotčený podnik se obrátil na belgické ministerstvo hospodářství s otázkou ohledně slučitelnosti tohoto programu věrnosti s belgickým právem. Dopisem ze dne 7. dubna 1998 toto ministerstvo odpovědělo, že výhoda poskytovaná v rámci tohoto programu nemůže být považována „za výrobek podobný výrobkům, které jsou prodávány sponzory, pro které dotčená společnost pracuje".

nabízeny bezplatně nebo za sníženou cenu, jsou obvykle prodávány stejnou distribuční sítí nebo náležejí do stejného průmyslového nebo obchodního odvětví.

16. Jelikož Komise nebyla s vysvětlením podaným v této odpovědi spokojena, zaslala Belgickému království dne 1. srpna 2000 odůvodněné stanovisko, v němž tomuto členskému státu v podstatě vytýkala, že používá diskriminačně a nepřiměřeně podmínky „podobnosti" a „jediného prodejce" uvedené v belgickém zákoně. Belgické království bylo vyzváno, aby tomuto stanovisku vyhovělo ve lhůtě dvou měsíců od jeho oznámení.

17. Belgické orgány odpověděly na toto odůvodněné stanovisko dopisem ze dne 16. října 2000. V tomto dopise v podstatě uvedly, že podle jejich názoru se jeví být vhodné vyčkat, jaký postoj zaujme Komise ohledně návrhu právní úpravy Společenství v oblasti reklamní kampaně, za účelem provedení všeobecné reformy vnitrostátních právních předpisů o vázaných nabídkách, než provést dílčí změnu týkající se pouze čl. 57 odst. 4 belgického zákona.

18. Jelikož tato odpověď Komisi rovněž nepřesvědčila, podala na základě článku 226 ES tuto žalobu došlou dne 3. července 2003 kanceláři Soudního dvora.

III – Žaloba

19. Touto žalobou se Komise domáhá, aby Soudní dvůr „určil, že Belgické království tím, že diskriminačně a nepřiměřeně uplatňuje podmínky ‚podobnosti' a ‚jediného prodejce' mezi jednak výrobky a službami nabytými spotřebitelem a jednak výrobky nebo službami dostupnými bezplatně nebo za snížené ceny v rámci programu věrnosti zákazníků jako předchozí podmínku pro realizaci takového programu chápaného jako poskytování přeshraničních služeb mezi podniky, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 49 ES". Krom toho Komise navrhuje, aby Belgické království bylo povinno nahradit náklady řízení.

20. Belgické království navrhuje, aby byla žaloba zamítnuta jako nepřípustná nebo neopodstatněná a Komise byla povinna nahradit náklady řízení.

A – *K přípustnosti*

21. Belgická vláda uplatňuje, že žaloba je nepřípustná kvůli nepřiměřeně dlouhé době,

která uplynula od odpovědi Belgického království na odůvodněné stanovisko do podání žaloby k Soudnímu dvoru, tedy téměř tři roky.

22. Taková doba je neslučitelná se zásadou právní jistoty a legitimního očekávání. Belgická vláda má zvláště za to, že mohla legitimně předpokládat, že její odpověď na odůvodněné stanovisko byla uspokojující, jelikož Komise ji v této lhůtě nezpochybnila. Podání této žaloby k Soudnímu dvoru tedy „narušilo legitimní očekávání" Belgického království [5].

23. Podle mne nejsou tyto argumenty relevantní s ohledem na judikaturu Soudního dvora, která se týká vztahu mezi jednak správním uvážením Komise ohledně průběhu a výsledku postupu před zahájením soudního řízení a jednak nezbytnou ochranou práv obhajoby členského státu, proti němuž byla podána žaloba podle článku 226 ES.

24. Komise totiž může volně posoudit nejen možnost podat žalobu k Soudnímu dvoru, avšak rovněž okamžik, který považuje za vhodný k podání věci k Soudnímu dvoru. Tato zásada je formulována Soudním dvorem následovně: „podání žaloby pro nesplnění povinnosti státem [...] nepodléhá předem stanovené lhůtě, jelikož toto řízení zahrnuje z důvodu jeho povahy a účelu pravomoc Komise posoudit nejvhodnější prostředky a lhůty za účelem ukončení případného nesplnění povinností" [6].

25. Tato zásada je však zmírněna za předpokladu, že „nepřiměřená délka postupu před zahájením soudního řízení [...] může znesnadnit dotčenému státu vyvrácení argumentů Komise, a porušit tedy práva obhajoby" [7]. Členskému státu proti němuž směřuje žaloba pro nesplnění povinnosti tedy přísluší prokázat negativní dopad této délky postupu před zahájením soudního řízení na organizaci obhajoby.

26. V tomto ohledu a aniž by se Soudní dvůr vyjádřil v projednávaném případě k nepřiměřené či přiměřené povaze doby mezi odpovědí členského státu na odůvodněné stanovisko a podáním této žaloby, postačí podle mého názoru poukázat na to, že Belgické království nepředložilo žádný zvláštní argument, který prokazuje, že tato délka měla dopad na způsob, jakým provádělo svou obhajobu [8].

5 — Viz žalobní odpověď, s. 11.

6 — Rozsudek ze dne 14. prosince 1971, Komise v. Francie (7/71, Recueil, s. 1003, bod 5).

7 — Rozsudek ze dne 16. května 1991, Komise v. Nizozemsko (C-96/89, Recueil, s. I-2461, bod 16).

8 — Viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 12. září 2000, Komise v. Spojené království (C-359/97, Recueil, s. I-6355). V této věci uplynulo od odpovědi Spojeného království na odůvodněné stanovisko do podání žaloby osm let.

27. Všechny tyto argumeny předložené Belgickým královstvím směřují ve skutečnosti pouze ke kritice jednak toho, jak Komise vykonávala své volné uvážení ohledně postupu podle článku 226 ES a jednak způsobu, kterým toto řízení bylo koordinováno s návrhem právní úpravy reklamní kampaně na úrovni Společenství.

28. Jeví se tedy, že námitka podaná Belgickým královstvím ohledně přípustnosti žaloby je v zásadě založena na argumentu, podle kterého měla Komise odpovědět na dopis, který jí byl tímto členským státem zaslán jako odpověď na odůvodněné stanovisko dne 16. října 2000, jinak než podáním žaloby k Soudnímu dvoru.

29. Soudní dvůr již přitom rozhodl, že „i za předpokladu, že soudní řízení bylo zahájeno žalobou Komise, ve které nebyly zohledněny případné nové skutkové nebo právní poznatky předložené dotyčným členským státem v jeho odpovědi na odůvodněné stanovisko, práva obhajoby tohoto členského státu tím nejsou porušena. Tento členský stát totiž může v rámci soudního řízení plně uplatnit uvedené skutečnosti již od svého prvního procesního úkonu. Soudnímu dvoru náleží přezkoumat jejich význam za účelem rozhodnutí o žalobě pro nesplnění povinnosti“ [9].

9 — Rozsudek ze dne 19. května 1998, Komise v. Nizozemsko (C-3/96, Recueil, s. I-3031, bod 20).

30. Komisi tedy nemůže být ani vytýkáno, že nezaujala stanovisko ohledně argumentace uvedené v odpovědi Belgického království na odůvodněné stanovisko.

31. S ohledem na všechny tyto skutečnosti mám za to, že námitka belgické vlády ohledně přípustnosti žaloby musí být zamítnuta.

B – *K věci samé*

1. Předmět žaloby

32. Pro posouzení žalobních důvodů předložených Komisí na podporu této žaloby je nejdříve nutné určit přesně předmět této žaloby.

33. Jak jsem již uvedl, Komise vytýká Belgickému království, že tím, že *diskriminačně a nepřiměřeně* uplatňuje podmínky „podobnosti“ a „jediného prodejce“ uvedené v čl. 57 odst. 4 prvního pododstavce belgického zákona jako předchozí podmínku pro realizaci takového programu chápaného jako

poskytování přeshraničních služeb mezi podniky, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 49 ES.

34. Vyplývá tedy jasně ze znění návrhu na zahájení soudního řízení, že se tato žaloba netýká *doslovného obsahu* čl. 57 odst. 4 prvního pododstavce belgického zákona, avšak pouze údajně diskriminačního a nepřiměřeného *použití* podmínek uvedených v tomto ustanovení.

35. Tato skutečnost byla ostatně výslovně na jednání v odpovědi na otázku Soudního dvora Komisí potvrzena.

36. Předmět této žaloby, jak ho upřesnila Komise, tedy vylučuje, aby Soudní dvůr přezkoumal *in abstracto* slučitelnost uvedeného ustanovení s článkem 49 ES.

37. Soudnímu dvoru se tedy pouze navrhuje, aby určil, že použití čl. 57 odst. 4 prvního pododstavce belgického zákona vnitrostátními orgány, to jest vnitrostátní správou, jakož i vnitrostátními soudy, je v rozporu s článkem 49 ES.

2. Důkaz o nesplnění povinnosti

38. Jelikož Komise výslovně omezila svou žalobu na diskriminační a nepřiměřené použití v Belgii podmínek „podobnosti" a „jediného prodejce" uvedených v belgickém zákoně, přísluší jí, aby Soudnímu dvoru předložila v takto určeném rámci dostatečné důkazy pro prokázání nesplnění povinnosti tohoto členského státu vyplývající z článku 49 ES.

39. Připomínám, že v tomto ohledu v souladu s ustálenou judikaturou v rámci řízení o nesplnění povinnosti musí Komise prokázat údajné nesplnění povinnosti a předložit Soudnímu dvoru skutečnosti nezbytné k tomu, aby Soudní dvůr ověřil existenci tohoto nesplnění povinnosti, aniž by se Komise mohla opírat o jakoukoli domněnku [10].

40. V projednávaném případě mám za to, že Komise nepředložila Soudnímu dvoru dostatečné množství skutečností, aby prokázala, že Belgické království nesplnilo své povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 49 ES.

10 — Viz zejména rozsudky ze dne 25. května 1982, Komise v. Nizozemsko (96/81, Recueil, s. 1791, bod 6); ze dne 20. března 1990, Komise v. Francie (C-62/89, Recueil, s. I-925, bod 37); ze dne 29. května 1997, Komise v. Spojené království (C-300/95, Recueil, s. I-2649, bod 31); ze dne 9. září 1999, Komise v. Německo (C-217/97, Recueil, s. I-5087, bod 22), a ze dne 29. dubna 2004, Komise v. Rakousko (C-194/01, Recueil, s. I-4579, bod 34).

41. Jestliže totiž, tak jako je tomu v projednávané věci, se žaloba týká konkrétního provedení vnitrostátního ustanovení, prokázání nesplnění povinnosti státem vyžaduje předložení důkazních materiálů zvláštní povahy ve srovnání s důkazními materiály, které jsou obvykle zohledňovány v rámci žaloby pro nesplnění povinnosti týkající se výhradně obsahu vnitrostátního ustanovení.

42. V tomto posledně uvedeném případě, který se vyskytuje nejčastěji, může porovnání pojmů zpochybňovaného vnitrostátního ustanovení s příslušnými ustanoveními Společenství postačovat ke shledání existence nesplnění povinnosti státem.

43. Pokud se naproti tomu předmět žaloby pro nesplnění povinnosti týká použití vnitrostátního ustanovení, může být nesplnění povinnosti prokázáno pouze dostatečně doloženým a podrobně popsaným prokázáním praxe vytýkané vnitrostátním správním orgánům nebo soudům a přičitatelné dotčenému členskému státu.

44. V projednávaném případě je nutné přitom konstatovat, že takové prokázání ze strany Komise chybí.

45. Zaprvé, co se týče vnitrostátní správní praxe v Belgickém království, sdílím názor belgické vlády, podle níž okolnost, že některé podniky se sídlem v Belgii uskutečňují programy věrnosti napadené s ohledem na čl. 57 odst. 4 první pododstavec belgického zákona bez toho, aniž by příslušné správní orgány podaly před vnitrostátními soudy žaloby na zastavení, nemůže prokázat, že uvedený článek je používán diskriminačně.

46. Mám totiž za to, že tyto příklady uvedené Komisí neprokazují, že použití podmínek uvedených v tomto článku belgickými správními orgány se mění podle toho, zda se dotyčný podnik nachází na belgickém území či mimo něj.

47. Krom toho ostatní příklady uvedené Belgickým královstvím v žalobní odpovědi směřují naproti tomu k prokázání existence žalob zahájených před belgickými soudy proti reklamním kampaním, které jsou v rozporu s belgickým zákonem. [11]

48. Zadruhé je třeba upřesnit, že pokud jednání státu spočívající ve správní praxi, která není v souladu s požadavky práva

11 — Viz žalobní odpověď, s. 21 a 22.

Společenství, může zakládat nesplnění povinnosti ve smyslu článku 226 ES [12], je třeba podle Soudního dvora, aby tato správní praxe „vykazovala určitý stupeň stálosti a obecnosti“ [13].

49. Komise v rámci této žaloby přitom neprokázala existenci správní praxe, která vykazuje vlastnosti stálosti a obecnosti vyžadované Soudním dvorem.

50. Zohlednění skutečností, které vedly ke stížnosti podané podnikem organizujícím program věrnosti „Air Miles“, tedy nestačí k prokázání nesplnění povinnosti státem, které spočívá v ustálené praxi diskriminačního a nepřiměřeného používání podmínek „podobnosti“ a „jediného prodejce“ [14].

51. Navíc zdůrazňuji, že odpověď belgického ministerstva hospodářství, i když negativní, podniku organizujícímu program věrnosti „Air Miles“ na otázku slučitelnosti uvedeného programu s belgickými právními předpisy, měla pouze povahu stanoviska, a nikoli rozhodnutí zamítajícího rozšíření programu věrnosti „Air Miles“ v Belgii.

52. Co se týče zatření a naposledy výkladu zákona belgickými soudy, je třeba připomenout, že Soudní dvůr velmi jasně určil podmínky, za kterých vnitrostátní soudní praxe může představovat nesplnění povinnosti státem ve smyslu článku 226 ES [15].

53. Soudní dvůr totiž rozhodl, že „výjimečná nebo zjevně minoritní soudní rozhodnutí v kontextu judikatury charakterizované jinak orientovaným výkladem nebo rovněž výklad popřený nejvyšším vnitrostátním soudním orgánem nemohou být zohledněny. Toto neplatí pro výklad provedený soudním orgánem, který je významný a není popřen uvedeným nejvyšším soudním orgánem, či je jím dokonce potvrzen“ [16].

12 — Viz zejména rozsudky ze dne 14. července 1988, Komise v. Belgie (298/86, Recueil, s. 4343), a ze dne 2. prosince 2004, Komise v. Nizozemsko (C-41/02, Sb. rozh. s. I-11375).

13 — Rozsudek ze dne 29. dubna 2004, Komise v. Německo (C-387/99, Recueil, s. I-3751, bod 42).

14 — Soudní dvůr zajisté rozhodl ve zvláštní souvislosti trhu charakterizovaného existencí omezeného počtu podniků, jako je například trh s poštovními přístroji na razítkování, že jednání vnitrostátního správního orgánu ve vztahu k jedinému podniku může vést ke shledání nesplnění povinnosti státem (rozsudek ze dne 9. května 1985, Komise v. Francie, 21/84, Recueil, s. 1355, bod 13). Věc, která je projednávaná, se však naproti tomu týká trhu reklamních kampaní, který zahrnuje více hospodářských subjektů.

15 — Rozsudek ze dne 9. prosince 2003, Komise v. Itálie (C-129/00, Recueil, s. I-14637).

16 — Ibidem, bod 32.

54. Vnitrostátní judikatura tedy může představovat nesplnění povinnosti státem pouze pokud má „strukturální povahu“ [17].

55. V rámci žaloby pro nesplnění povinnosti podle článku 226 ES náleží Komisi, aby prokázala, že se jedná o tento případ.

56. Podotýkám, že Komise opírá ve velkém rozsahu svou analýzu o výklad, který převládá v belgickém právu, podle kterého vázaná nabídka odpovídá podmínce „podobnosti“, jestliže hlavní výrobky nebo služby a výrobky nebo služby nabízené bezplatně nebo za sníženou cenu jsou obvykle prodávány stejnou distribuční sítí nebo náležejí do stejného průmyslového nebo obchodního odvětví.

57. Podle Komise pravidlo zakazující vázané nabídky výrobků, které nejsou podobné, je ve skutečnosti zneužívané ve prospěch podniků se sídlem v Belgii a s vlastní distribuční sítí. Uvádí, že „toto zneužívání základního pravidla bylo ulehčeno výkladem pojmu podobnost, který soudy prováděly“ [18].

58. V projednávaném případě přitom Komise neuvádí žádný rozsudek belgických soudů, aby vykreslila současnou judikaturu, na níž zakládá svou analýzu.

59. Je pravda, že samotné Belgické království uvedlo ve své odpovědi na výzvu dopisem, že judikatura a vnitrostátní právní teorie vykládaly pojem „podobnost“ tak, že předpoklá, že hlavní výrobky nebo služby a výrobky nebo služby, které jsou nabízeny bezplatně nebo za sníženou cenu, jsou obvykle prodávány stejnou distribuční sítí nebo náležejí do stejného průmyslového nebo obchodního odvětví. Na podporu tohoto výkladu rovněž uvádí rozhodnutí obchodního soudu v Bruselu ze dne 26. června 1978 [19].

60. Mám nicméně za to, že tato okolnost nezbavila Komisi povinnosti předložit Soudnímu dvoru přesné skutečnosti, aby pro-

17 — Viz stanovisko generálního advokáta Geelhoeda k výše uvedené věci Komise v. Itálie (bod 114).

18 — Viz žaloba, bod 21.

19 — Viz žalobní odpověď, s. 23.

kázala a vysvětlila vnitrostátní soudní praxi, na kterou poukazuje.

61. Předložení takových upřesnění v projednávaném případě by bylo o to více žádoucí, jelikož všechny argumenty rozvíjené Belgickým královstvím v jeho žalobní odpovědi a věnované pojmu „podobnost", jakož i prohlášení jeho zástupce na jednání v konečném důsledku potvrzují myšlenku, že výklad tohoto pojmu provedený belgickými soudy a právní teorií není jednoznačný.

62. S ohledem na všechny tyto úvahy mám za to, že Komise nepředložila důkaz, že Belgické království tím, že diskriminačně a nepřiměřeně uplatnilo podmínky „podobnosti" a „jediného prodejce" mezi jednak výrobky a službami nabytými spotřebitelem a jednak výrobky nebo službami dostupnými bezplatně nebo za snížené ceny v rámci programu věrnosti zákazníků jako předchozí podmínku pro realizaci takového programu chápaného jako poskytování přeshraničních služeb mezi podniky, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 49 ES.

IV – Závěry

63. V důsledku toho navrhuji Soudnímu dvoru, aby pro nedostatečnost důkazů zamítl žalobu podanou Komisí Evropských společenství a uložil jí náhradu nákladů řízení podle čl. 69 odst. 2 prvního pododstavce jednacího řádu.